

Ari Behn

Heves Hózápor

Napokba telt, mire szóba elegedtünk. Ki-ki a maga sarkába húzódott Madame Rosa panziójában. Két norvég Tangenben. Egymástól függetlenül vetődttünk erre, hogy felfedezzük Észak-Afrikát. Egyáltalán nem voltam visszahúzódó, akárkivel szóba álltam, de talán éppen ezért tartottam távolságot a hazánkiától. Nem azért jöttem ilyen messzire, hogy egy norvéggal társalogjak.

Egyik este Madame Rosával beszélgetett a teraszon. Ing és mellény volt rajta, hosszú haját kalappal fedte. Nyakában mindenféle kacat lógott, lábán – minden bizonnyal kényelmetlenül meleg – hegyes csizma díszelgett. Magas, jóvágású srác, Heves Hózápornak hívatta magát. Kis növésű és hanyagul öltözött magam farmerban és egy kopott, fantáziátlan együttes fényképét átszelő Ramones feliratú trikóban voltam. Néhány hónappal korábban egy összegben felvettem a tanulmányi kölcsönömet és faképnél hagytam az egyetemem. Madame Rosa intett, vonakodva közeledtem feléjük.

– Azt állítja Madame Rosa, hogy ismered Paul Bowlest – mondta Heves Hózápor.

– Nem kell mindent készpénznek venni – válaszoltam.

– Rendben, akkor már biztos vagyok, hogy ismered.

Másnap reggel a Café Metropolében reggeliztünk, aztán kimentünk a strandra fürödni. Délután meglátogattuk Paul Bowlest. Teát kínált, és egy kis fémdobozból vékonyra sodort cigarettát. Heves Hózápor ekkor szívott először marihuánát. Ült tágra nyílt,

homályos szemekkel az amerikai beátköltő apró hálószobájában, és arról álmodozott, hogy Timbuktuba utazik. A misztikus sivatagvárosba, ahol minden valamirevaló ember megfordul. Bowles jószágosan mosolygott.

– Én még sosem voltam Timbukuban.

Néhány nap múlva elbúcsúztunk Madame Rosától, és Casablancába vonatoztunk. Onnan busszal tovább Nyugat-Afrikába. Laayounéban elhátároztuk, hogy csatlakozunk egy Mauritániába, Nouakchottba tartó teherautó-konvojhoz. Útközben több karavánnal is találkoztunk. A tuareg törzs akadálytalanul közlekedik az országhatárokon keresztül a világ legnagyobb sivatagában. Mindenféle nácio polgáraival kereskednek. Árut cserélnek, szállítanak a Szaharában keresztül-kasul.

– A tuaregek elvisznek magukkal Timbuktuba – mondta Heves Hózápor. A sivatagi városról keringő legendák teljesen megszedítették.

– Mindig is éreztem, hogy a Szahara az igazi otthonom. Oda tartozom. Ott akarom leélni életem hátralévő részét.

–Hát ez jó – mondtam. – Én is ugyanezt gondoltam.

– Csak ugratsz – mondta, és boldog meglepetéssel nézett rám.

– Nem én, különben miért követném a megszállott utazgatásodat, a nevetségés lelkesedésedet?

Egy hónapba tellett, mire Nouakchoottból Timbuktuba jutottunk. Autóval, busszal, teherautón, végül teveháton. Útközben mindketten vér-

hast kaptunk. Végül csak eljutottunk a Szahara legmélyén fekvő elhagyott kisvárosba. Olyan lestrapáltak voltunk, hogy egyikünk sem tudott igazán örülni. Bejelentkeztünk a Le Bouctouba, és huszonnégy órát aludtunk egyfolytában. Este ébredtünk, a szálloda kihalt éttermében levest ettünk. Aztán a bárban megittunk egy sört. Tele volt francia, német és amerikai turistával.

– Kitűztünk egy célt, és teljesítettük – mondtam. – Büszkék lehetünk magunkra!

– Nem gondoltam, hogy amerikaiakba és németekbe fogunk botlani – mondta Heves Hózápor.

Másnap korán ébredtünk. Az ajtóréseken beáradó szél kis homokdombokat hordott össze a padlón. Ugyanolyan, mint a hókupacok Norvégiában, a menedékházakban. Heves Hózápor felöltözött, magamra húztam valamit én is, elindultunk városnézőbe.

Timbuktu egy nagy blöff! Szétszórt házak egy magaslaton, mindentől távol, tengernyi homok közepén. Semmi keresnivalónk ebben a városban.

– Itt bűdös van – mondtam. – Mi a francot keresünk egy ilyen helyen?

– Semmit – mondta Heves Hózápor. – Éppen ezért tökéletes.

Becsapva éreztem magam. Annak ellenére, hogy egészen pontosan magam sem tudtam, mit vártam ettől a helytől. Nyugtalan voltam, kalandra kész, ennyi. Nem volt kedvem egy félreeső, nagy rakás homokban izzadságszagú turisták közt dekkolni. És főleg nem egy olyan fickó társaságában, mint Heves Hózápor.

– Lelépek – mondtam. – Itt legálábbis nem maradok!

– Nem fogod fel, hogy Timbuktu olyan hely, ami a lelked legmélyén található csak? – Heves Hózápor úgy beszélt, mint aki teljesen el van varázsolva. – Ez a város álmom és valóság egyben. Minden gyerek úgy képzelem, hogy Timbuktu a világ legerőtelenebb helye. S mi most itt lehetünk. Te is, én is. Megizzadtunk érte. Ne sértődj meg, hogy nem arannyal van kikövezve a járda, vagy hogy nincs tudományokkal csábító egyeteme. Az van, amit az első felfedezők találni véltek itt, Timbuktuban. Ők nem csalódtak – úgy, mint te –, mikor végre ideértek.

– Atyavilág, te úgy beszélsz, mint egy idegenvezető.

Heves Hózápor dúdolt magában, peckesen masírozott nagy kalapjában a poros utcákon, hagyta magát lefotózni idegen turisták társaságában. Nyilvánvalóan látszott, hogy ő az igazi látványosság. Timbuktu minden volt, csak marasztaló nem.

Összepakoltam a hátizsákomat, jegyet vettem a Moptiba hetente kétszer járatos öreg propelleres gépre. Úgy terveztem, hogy onnan Bamakóba, Mali fővárosába megyek tovább.

Köszönés nélkül távoztam.

Kétszer is visszamentem Timbuktuba, hogy nyomára bukkanjak, de nem sikerült. Amikor Timbuktuban járt emberekkel találkozom, megkérdezem, nem találkoztak-e egy hazátlan, titokzatos norvéggal. Kalapot hord, nyakláncot és mellényt. A válasz mindig nemleges. Akik ismerik Timbuktot, váltig állítják, hogy ott sosem lakott norvég. Már kezdem magam is azt hinni, hogy én találtam ki ezt a figurát.

Családkísérletek

Tanárok, pedagógusok mind a négyen. Iskolájukban idealistának számítottak. Családi megnyilvánulásaikban is annak bizonyultak. Legalábbis így tűnt a gyerekeiknek, amikor a párok szétváltak, majd összeköltöztek.

– Tesvérként válunk el egymástól, apád meg én – mondta anyám.

Így tálalták fel a hetvenes években a morálfilozófiát.

Tízéves voltam.

A gyakorlatban partnercseréről volt szó. Kari rövid időn belül összeházasodott apámmal. Anyám nem ment oltár elé Perrel, csak együtt éltek a rá következő huszonnégy évben. Ez történt apámmal és Karival is. Per okos, meggondolt, de időnként indulatos férfi volt. Kari ételtel teli, beszédes, minden lében kanál. A négy gyerek között én voltam a legidősebb. Karinak és Pernek lett két közös gyereke, Jacob és Sara. A hat gyerek keresztbe-kasul járt a két családban. Amikor betöltöttem a tizennégyet, s már felnőttnek éreztem magam, megkérdeztem:

– Az apák miért nem részesítik előnyben a saját gyerekeiket?

Titokban azt reméltem, hogy egyszer majd csinálunk valamit közösen

anélkül, hogy a többiek beavatkoznának, megzavarnának. De a szüleink megtagadták tőlünk az ilyen alkalmakat. Egyszerűen képtelenek voltak rá, mert fogalmuk sem volt a gyereknevelésről. De szívesen kísérleteztek velünk. Ez nem mindig járt sikerrel, s végképp csődöt mondtak, amikor mostohaanyám kutyát hozott a házhoz. Anyám allergiás volt rá, s direkt provokációnak tekintette. Mi, gyerekek, ha nem akartuk, hogy anyánk megbetegedjen, kénytelenek voltunk apánktól jövet az előszobában ruhát cserélni. Jacob és Sara is erre kényszerült. A következő látogatásig egy nejlonzsákba zártuk el a ruháinkat. Az öltözködés örökös veszekedéssel járt, sosem lett vége. Idővel mindenkinek az agyára ment, a felnőtteknek és a gyerekeknek is.

Mostanra már nekünk is lett saját családuink, gyerekek, anyós, após. De ez már egy másik történet. Hetente járok terápiára. Hajlamos vagyok az agresszióra, s egyre jobban elbizonytalanodom. A pszichológusom igyekszik rábeszélni, hogy a gyermekkori tapasztalataimat fordítsam a magam javára. De ettől még idegesebb leszek.

Ari Behn 1972-ben született Dániában. Kiskorában öt évig Angliában élt. Iskoláit már Norvégiában végezte. 2002-ben beházasodott a norvég királyi családba, feleségül vette Märtha Louise hercegnőt. Sokoldalú művész. Első novelláskötete, a *Trist som fæn* (*Rohadt szomorú*, Nagyvilág, 2007) az 1999-es év irodalmi szenzációja volt Norvégiában. Ezt követte három regény. A 2011. év őszén megjelenő új kötetéből (*Talent for lykke / Tehetség a szerencsére*, Kolon Forlag) válogattunk két novellát.